

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****«Η επανάσταση των σιωπηλών»**

Καθώς η κρίση απλώνει βαριά τη σκιά της στη χώρα και τις ψυχές μας, πολλοί προσπαθούν να προδικάσουν το μέλλον. Κάποιοι αναλυτές θεωρούν ότι θα υπάρξουν βίαιες αντιδράσεις, άλλοι πάλι ότι η απάθεια θα εξακολουθήσει να κυριαρχεί.

Μια κλασική επανάσταση δεν είναι ωστόσο ανάμεσα στα ενδεχόμενα: ούτε οι συνθήκες υπάρχουν ούτε ο εχθρός είναι ορατός. Εγώ λοιπόν, ο συγγραφέας, οραματίζομαι από παλιά μια άλλη επανάσταση. Μια επανάσταση διαφορετική από όσες περιγράφουν τα βιβλία, από όσες απεικονίζουν στις ταινίες τους οι σκηνοθέτες. Την ανάγκη της μάλιστα διατύπωσα πολλά χρόνια πριν. Καθώς όμως περνά ο καιρός, αυτή η άλλη επανάσταση που οραματίζομαι κερδίζει διαρκώς σε περιεχόμενο και ορμή.

Η επανάσταση, λοιπόν, που οραματίζομαι θα είναι μια επανάσταση των σιωπηλών. Δεν θα έχει σημαίες αναπεπταμένες, συνθήματα και ιδεολογικές διακηρύξεις. Θα είναι μια επανάσταση βουβή, που θα στηρίζεται απλώς στην αλληλεγγύη των βλεμμάτων. Θα ξεκινήσει από την απόλυτη, την οργισμένη σιωπή, και θα αποδώσει στον άνθρωπο όσα στερήθηκε, όσα ονειρεύθηκε, ό, τι ζήτησε με κραυγές – πριν επιλέξει τη σιωπή.

Γιατί αυτή η σιωπή είναι η απόγνωση και η προσδοκία του. Δεν είναι αποδοχή, μήτε μοιρολατρία. Η σιωπή είναι το μέτρο της διαψευσμένης του ζωής, η πίκρα για τις επαγγελίες που ακυρώθηκαν, η οργή για την υποκρισία και το ψέμα. Η σιωπή είναι το ανώτερο στάδιο της πολιτικής ωριμότητας. Αν οδηγήσει στην επανάσταση, θα είναι μια επανάσταση αληθινή, αφού για πρώτη φορά δεν θα δεσμεύεται από τα λόγια της. Θα μετρούν μόνον τα αισθήματά της.

Η επανάσταση των σιωπηλών δεν απευθύνεται λοιπόν σε ορισμένες τάξεις κοινωνικές. Ούτε υπόσχεται ευημερία και δικαιώματα. Υπόσχεται μόνο μίαν άλλη γλώσσα: την ξεχασμένη γλώσσα της ευλικρίνειας και της ευθύνης. Δεν επιδιώκει την εξουσία, αφού όπως απέδειξε η ιστορία αυτό οδηγεί στη βία και τον εκφυλισμό. Επιδιώκει, όμως, να αποδώσει στον άνθρωπο την εξουσία της ζωής του, να απαντήσει στη βουβή απόγνωση της σιωπής του.

Σε αυτήν λοιπόν την επανάσταση, που αναζητά αιωνίως τα θεμέλιά της, δεν έχουν θέση οι ποιητές, μήτε οι φιλόσοφοι. Έχουν όμως θέση οπωσδήποτε οι άνεργοι. Ο φιλόσοφος προσπαθεί να καταλάβει τον κόσμο, ο ποιητής πλάθει τον δικό του. Ο άνεργος όμως τον στερείται εξ ορισμού. Η ανεργία αποτελεί τον παραλογισμό ενός πολιτισμού που δεν παύει να επαίρεται για τις κατακτήσεις του. Ο παραλογισμός αυτός, αλλού εκδηλώνεται στην πρόκληση της χλιδής: στον άνεργο, σε ταπεινώσεις που δεν τελειώνουν. Ο άνεργος κατέφυγε στη σιωπή, επειδή κουράστηκε να ακούει για επενδύσεις και για τη μείωση της ανεργίας, που εξαιρούν ωστόσο πάντοτε τον ίδιο. Ο άνεργος είναι πια σιωπηλός όχι επειδή θέλει να κρύψει την οργή του, αλλά επειδή δεν αντέχει να μιλήσει άλλο.[...]

Στην επανάσταση των σιωπηλών συμμετέχουν και όσοι είδαν τον διαφορετικό κόσμο που έπλασαν μέσα τους να διαψεύδεται και να συντρίβεται. Δεν μετάνιωσαν όμως, επειδή ο δικός τους κόσμος είχε αξίες και ήθος. Ούτε μπορούν να τον αλλάξουν. Στην επανάσταση των σιωπηλών, είναι σηματοφόροι χωρίς σημαίες, πεζοπόροι χωρίς προμήθειες. Διαθέτουν την τιμιότητα του βλέμματος και μια βαθύτερη αξιοπρέπεια και αποτελούν την εγρήγορη και τη συνείδηση της ίδιας της επανάστασης των σιωπηλών. Εκείνοι άλλωστε που κατέφυγαν στη σιωπή δεν έπαυσαν να ονειρεύονται...[...]

«Οι επαναστάσεις είναι τρελές εμπνεύσεις της Ιστορίας», έγραψε κάποτε ένας επαναστάτης. Η επανάσταση των σιωπηλών δεν θα είναι απλώς μια τρελή έμπνευση της ανθρωπίνης ιστορίας. Θα είναι ίσως η συνέχεια και η **αποθέωσή** της.

Γ. Γραμματικάκης *Ένας αστρολάβος του Ουρανού και της Ζωής*, σ. 168 – 170, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να δώσετε την περίληψη του κειμένου σε 110 - 120 λέξεις. (25 μονάδες)
2. «Η ανεργία αποτελεί τον παραλογισμό ενός πολιτισμού που δεν παύει να επαίρεται για τις κατακτήσεις του». Να σχολιάσετε το παραπάνω απόσπασμα σε μια παράγραφο των 80 λέξεων. (10 μονάδες)
3. Να εντοπίσετε μία περίοδο του κειμένου που αποτελεί σχόλιο του συγγραφέα. (2 μονάδες)
4. Με ποιους τρόπους συνοχής / συνεκτικότητας πετυχαίνει ο συγγραφέας τη σύνδεση των πέντε πρώτων παραγράφων και τι δηλώνεται με τον καθένα; (4 μονάδες)
5. Ποια είναι τα δομικά μέρη της έβδομης παραγράφου; (3 μονάδες)
6. Στο παρακάτω απόσπασμα να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης και να το μετατρέψετε στο αντίθετό του: «Μια επανάσταση διαφορετική από όσες περιγράφουν τα βιβλία, από όσες απεικονίζουν στις ταινίες τους οι σκηνοθέτες.» (4 μονάδες)
7. Να δικαιολογήσετε τη χρήση: της **διπλής τελείας** («Υπόσχεται μόνο μιαν άλλη γλώσσα: την ξεχασμένη γλώσσα της ειλικρίνειας και της ευθύνης») και των **εισαγωγικών** («Οι επαναστάσεις είναι τρελές εμπνεύσεις της Ιστορίας»). (2 μονάδες)
8. Να δώσετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις **υπογραμμισμένες** λέξεις του κειμένου. (5 μονάδες)
9. Να δώσετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις **έντονα γραμμένες** λέξεις του κειμένου. (5 μονάδες)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) τα υψηλότερα επίπεδα ανεργίας στην ΕΕ καταγράφονται στην Ελλάδα (25,8%), ενώ τα χαμηλότερα σημειώνονται στη Γερμανία (4,7%). Σε ένα άρθρο 350 – 400 λέξεων, που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σας, να αναλύετε τις αιτίες που προκαλούν το φαινόμενο της ανεργίας στη χώρα μας και να προτείνετε μέτρα αντιμετώπισής του.

(40 μονάδες)